

Tematikus utak a Bodrogközben és a Zemplénben

Vallási turizmus

Tematické trasy v Medzibodroží a na Zemplíne

Cirkevný turizmus

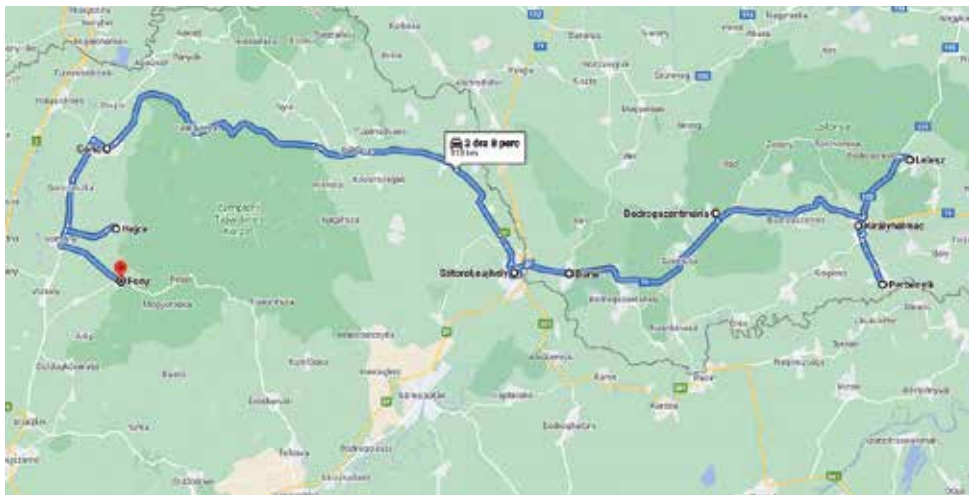
Connecting Heritages
European Regional Development Fund

Interreg
Slovakia-Hungary

www.skhu.eu

Vallási turizmus tematikus útvonala

A Tisza, a Bodrog és a Latorca folyók által közrezárt terület a Bodrogtörzs, amely egy határon átnyúló tájegység, s mint ilyen egészen Tokajtól Nagykaposig terjed. Kétharmad része magyar területen van, de szlovákiai részét is főleg magyarok lakják. Kár lenne hát szétválasztani a Zempléni és a Bodrogtörzset, már csak azért is, mert a valódi Zempléni tájegység és Zemplén vármegye egy része nem más volt, mint maga a Bodrogtörzs. Ezúttal a térség legérdekesebb vallási emlékeit fedezzük fel.

Királyhelmece (Kráľovský Chlmec) – Szlovákia

Katolikus templom – Királyhelmece

A Zemplén vármegyei Királyhelmece-t gyakran csak Helmecként említik a források. Nevével, Helmech, Helmuch, Helmeche alakban találkozhatunk először egy 1214-re keltezett leleszi oklevélben. Királyhelmece környéke már a honfoglalás előtt is lakott hely volt, keleti szláv népcsoport élt itt. A honfoglaló magyarok a Bodrogtörzsben talált lakosságot adófizetésre és egyéb szolgáltatásokra kötelezték.

Írásos dokumentumok igazolják, hogy Királyhelmeceben már a 14. század elején állt templom. Évszázadokkal később, a reformációt követően a lakosság szinte teljes egészében reformátussá lett; 1612-től kezdődően már anyaegyházközségről lehet beszélni. 1629-ben a vizitációt végző Miskolczi Csulyak István egy jelentésében református templomról tesz említést, amely feltehetően a jelenlegi római katolikus templomépület lehetett. Az ellenreformáció erősödésével 1671-ben a katolikusok végleg visszaszerezték a templomot. Az első, kőből készült református épületet – a most meglévő templom elődjét – 1787-ben szentelték fel. Csakhamar szűknek bizonyult, ezért 1863-ban kibővítették és toronnyal is ellátták. Nem egészen 30 év múlva, 1892 és 1893 között újabb átalakítás következett, ugyanekkor a falakat neogótikus stílusú épületelemekkel díszítették. A legutóbbi teljes rekonstrukcióra, amelynek során a templom mai képe kialakult, 1923-ban került sor. A mesteremberek olyan jó minőségű munkát végeztek, hogy a templom belső festése 74 éven át egyáltalán nem szorult javításra. Az orgonát 1908-ban építette Európa egyik neves, pécsi orgonaépítő cége, Angster József és Fia. A római katolikus templomot a Szentlélek tiszteletére szentelték fel, a város központjában áll, eredetileg egyhajós plébániatemplomnak épült. Mai állapotában poligonális (sokszögletű) beveződésű presbitériummal, hozzáépített sekrestyével, és egy beépített toronnyal rendelkezik. Barokkos stílusjegyeit a 18. században nyerte el. Jelentősebb felújításon az 1960-as években esett át; 1963-ban nemzeti kulturális műemlékké nyilvánították. Belső terének rekonstrukciójára 2012–2013-ban került sor.

Református templom – Királyhelmece

Görögkatolikus templom – Királyhelmece

Királyhelmeceen született Helmecey Mihály (1788–1852) író, nyelvújító. Eredeti neve Bierbrauer volt, ezt Serfőzőre magyarosította, majd Kazinczy Ferenc tanácsára Helmeceyre változtatta. Helmecey 1804-ben belépett a piarista rendbe, a melyet 1809-ben elhagyott és polgári pályára lépett. Királyhelmeceen élt közel 15 éven át Mécs László (1895–1978) pap költő. Mécs 1914-ben csatlakozott a premontrei rendhez. 1918-ban pappá, majd kanonokká szentelték fel. 1920-tól 1944-ig Nagykaposon és Királyhelmeceen teljesített plébánosi szolgálatot. A városban két emléktábla és 2011 óta szobor is őrzi emlékét, amelyet a róla elnevezett utcában avattak fel.

Kapcsolat

Város honlapja:

<https://kralovskychlmece.org/language/hu/>

Református templom

Cím: Kostolný rad 319, 077 01 Királyhelmece

<https://www.facebook.com/KiralyhelmeceiReformatusEgyhazkozseg/>

Görögkatolikus templom

Cím: Jozefa Mailátha 2, 077 01 Királyhelmece

Telefon: +421 905 223 435

<https://www.facebook.com/gorogkatolikusegyhaz.kiralyhelmeceiegyhazkozseg/>

Katolikus templom

Cím: Hlavná 802, 077 01 Királyhelmece

Telefon: +421 903 715 03

Perbenyik (Pribeník) – Szlovákia

Mailáth-kastély – Perbenyik

Zsinagóga – Perbenyik

1905-ben, Vármegye-monográfiájában Borovszky Samu így ír a községről: „A Tárkányiak ősi birtoka. 1417-ben Nagytárkányi György az ura, de Perényi Miklósnak is van benne része. Ez időben nevét Perbenyik alakban írják. [...] 1742-ben a báró Dörnye is birtokosai. Most gróf Mailáth Józsefnek van itt nagyobb birtoka, mely egyszersmind uradalmainak középpontja. [...] Ez a nagyszabású újabb kastély szép nagy park közepén áll. Van régi református temploma, továbbá az 1900-ban épült görögkatolikus templom és a grófi kastélyban nyilvános kápolna, a római katolikus hívek részére.” A Mailáth-család birtokosságát és a kastély történetét Cap György 2008-ban, *Élet kastélyban – A székhelyi grófi Majlát család és a perbenyiki kastély története* című könyvében a következőképpen foglalja össze: „[Mailáth József] feleségül vette Sennyey Antóniát, s ekkor az összes itteni Sennyey-birtokkal együtt Perbenyiket is hozományul kapta, melyet uradalmi központtá tett. [...] 1899-ben [...] az épületet teljesen átalakították, emeletet húztak rá és kibővítették. A munkálatokat Hubert József budapesti műépítész vezette, aki például a bajmóci várkastélyt is építette.” A kastély a Bodroghöz építészeti kincsei közé tartozik, műemlékvédelem alatt áll.

A perbenyiki régi, felújított zsinagóga egyszerű, négyszögletes épületében kapott helyet a Nemzetek Galériája. A falak szépen restauráltak, a helyrehozott homlokzatot díszítő Dávid-csillagok is jól kivehetőek. A zsinagógával együtt Perbenyiknek négy temploma van: a római katolikus, a protestáns, a görögkatolikus és az új funkciót kapott zsidó templom. A faluban ma már nincs izraelita hitélet, mivel elenyészett a perbenyiki zsidó közösség. Nem messze a zsinagógától, a város temetőjében fekvő zsidó sírokat gondosan rendben tartják a helyiek.

Kapcsolat

Mailáth-kastély

Cím: J. Majlátha 20, 076 51 Perbenyik

Telefon: +421 566 285 020

Görögkatolikus templom

Cím: Hlavná 21, 076 51 Perbenyik

Református templom

Cím: Kostolná 216, 076 51 Perbenyik

Telefon: +421 907 192 708

Premontrei kolostor – Lelesz

Szent Gotthárd-híd – Lelesz

Lelesz (Leles) – Szlovákia

A települést 1142 körül alapították, első templomát Szent Keresztről nevezték el. A ma is álló prépostságot a prémontreiek 1356-ban emelték. A helység 1369-ben még faluként, 1431-ben azonban már mezővárosként szerepelt egy oklevélben. Nagy Lajos és Zsigmond királyok idején országos vásárokat tarthattak, 1405 körül szegényházat és kórházat építettek itt. A helység a középkorban kiemelkedő szerepet játszott nem csupán Zemplén vármegye, hanem Magyarország történetében is. Leleszen alapították meg a prémontrei szerzetesrend Szent Kereszt prépostságát, amely egyházi és közigazgatási központ is volt. A prémontrei rend eredetileg Szent Norbert nevéhez fűződik, aki a hozzá csatlakozó, apostoli életre törekvő papokat Prémontreban telepítette le. Az első szerzetesek 1121 karácsonyán tették le fogadalmukat. A rend tagjai a szigorú szerzetesi élet mellett lelkipásztori tevékenységet is folytathattak, így plébániákat is szervezettek és vezethettek; az oklevelek tanúsága szerint a leleszi monostor templomában is végeztek ilyen szolgálatot. Lelesz hiteles helyként okleveleket állított ki az Árpád-korban. A leleszi konvent levéltára – mint hiteles hely – okleveles emlékeink egyik leggazdagabb tárháza. Hiteles helyi jogát a 13. század második felében nyerte el és 1567-ig meg is tartotta. A Csicseri-család levéltárának adatai szerint 1271-ben már bizonyosan e jog birtokában volt. Egy oklevél szerint II. András (II. Endre) megerősítette Boleszló váci püspöknek a leleszi prémontrei monostor javára tett adományát, ezzel mintegy újra alapította a monostort. A kolostorok föld- és erdőbirtokaik és helyi jövedelmeik mellett vám és árumegállítási jogaikból, hídpénz szedéséből tartották fenn magukat. A leleszi kolostorhoz közeli, gótikus, feltehetően a 14. században épített Szent Gotthárd híd is ilyen lehetett. Az andezitből készült híd hetven méter hosszú, nagyjából öt méter széles, látványában a hortobágyi kilenc lyukú hídra emlékeztet. A források szerint a hídra Csehországból ideérkezett és Leleszen letelepült szerzetesek Szent Gotthárd szobrát helyezték el. 1948 után a szobornak nyoma veszett.

Kapcsolat

Cím: Leleszi Római Katolikus Plébánia,
076 84 Leles 3

Telefon: +421 56 636 23 23

Katolikus templom – Szentmária

Szentmária

Szentmária (Svätá Mária) – Szlovákia

A Szentmária (Bodrogszentmária) határában álló kápolnát 1995-ben építették egy 17. századi állítólagos Mária-jelenés helyén. A legenda szerint e helyen egy pásztor őrizte nyáját, aki munkája közben elaludt egy bokor árnyékában. Arra ébredt, hogy szárnyuhogást hall. Egy fehér galambot látott, s hogy elűzze, rásuhintott botjával. A galamb elrepült Máriapócs felé. Másnap a falu népe előtt, ugyanazon a helyen, megjelent Szűz Mária, arcán ostorcsapás nyomaival. Feltűnése azt sugallta, hogy nem értették meg előző napi üzenetét, miszerint ő galamb képében kívánta megjelölni a helyet, ahová szent épületet kívánna a maga tiszteletére.

Szűz Mária állítólagos megjelenésének helyszíne ma is fellelhető, mivel Ocskay Antal kassai megyéspüspök a 19. század első felében a legendás helyen kőkeresztet emeltetett. A keresztnek ma már csak romjai vannak meg, mellette egy fakereszt látható. A közelben, innen mintegy 200 méternyire állt a falu középkori román temploma, amelyet az 1980-as években felrobbantottak, hogy a hívek felépíthessék helyére az új templomot. A Mária-jelenés dátumát a hívők 1696 tájára teszik, de érdemes megjegyezni, hogy a település nevében már a 13. században szerepelt Mária neve. Ocskay Antal pedig 1838-tól volt kassai püspök, tehát legalább 140 év telt el az állítólagos jelenés és helyének kijelölése között. A kis kápolna azonban ma is hirdeti a csodákban hívő keresztények hitét.

Kapcsolat

Katolikus templom

Cím: Svätá Mária 116, 076 35 Szentmária

Telefon: +421 56 639 1507

Rákóczi-kastély – Borsi

Borsi (Borša) – Szlovákia

Borsi település II. Rákóczi Ferenc szülőfaluja. Kazinczy a helyet „szent emlékezetű”-nek nevezte. A borsi várkastély ismert története a 16. századba nyúlik vissza. Az épületet a Lorántffyak emeltették, majd 1616-tól a Lorántffy Zsuzsannával kötött házasság után I. Rákóczi György alakította át tekintélyes méretű, széles árokkal körülvett, védett várkastéllyá. Méreteiben jóval meghaladta Zemplén és Abaúj többi várkastélyát, nagyságában és művészi díszítményeit tekintve a szerencsi várral vetekedett. Legnagyobb nevezetessége, hogy 1676. március 27-én falai között született a későbbi fejedelem, II. Rákóczi Ferenc.

Borsiban álló, eredetileg Nagyboldogasszonynak szentelt templom a 13. században, kőből épült. Többszöri átalakítás után máig megőrizte román jellegét: a szentély félköríves, a hajó téglalap alakú. A templom hangsúlyosan románkori elemei az alaprajza és a félköríves diadalív. A hajó ablakai már csúcsívesek, a nyugati homlokzaton álló kapuzat gótikus formájú, a bélletes kapuzatokra hasonlít, ám ívmezeje nincs. A tetőre emelt torony már újkori, fából készült. A templomban ma református hitélet folyik.

Református templom – Borsi

Kapcsolat

Rákóczi-kastély

Cím: F. Rákócziho 102/32, 076 32 Borsi

Telefon: +421 948140 880

Honlap: <https://www.borsikastely.eu/>

Facebook: https://www.facebook.com/rakoczikastely/about/?ref=page_internal

Református templom

Cím: Staničná, 076 32 Borsi

Katolikus templom – Sátoraljaújhely

Sátoraljaújhely – Magyarország

Sátoraljaújhely a magyarországi protestantizmus kulcsfontosságú települése. A város már az 1530-as években hirdette a reformáció tanait mivel a környék birtokosa, Perényi Péter főnemes, koronaőr a kezdetektől a vallási megújulás mellé állt. Sátoraljaújhely teljes reformálása – miként az egész uradalomé – az 1540-es években, Perényi Gábor földesúr utasítására történt. 1548-ban a városnak már minden bizonnyal protestáns papja volt. A Perényiek evangélikus hitet gyakoroltak, így 1567-ig az újhelyi is evangélikus hitvallású gyülekezet volt. A középkori eredetű római katolikus templom a reformáció után mintegy másfél évszázadon át vegyes használatba került, ahogy Tringli István összegzi a korszakról írt monográfiájában: „Az 1540-es évektől [a templom] protestáns: 1567-ig evangélikus, utána 1673-ig református. 1673 és 1682 között katolikus, 1682-1688 közt református, 1688-1706 közt katolikus, 1706-1711 közt református, utána végleg katolikus.” A városban és környékén három rend is alapított kolostort: a pálosok, az Ágoston-rendiek és a ferencesek. Az Ágoston-kolostor a 16. századig maradt fenn, épületét az 1566-os betöréskor a tatárok felégették, de lehet, hogy a kolostori élet már ez előtt megszűnt. 1567-ben birtokait a helyi uradalomhoz csatolták, így több jobbágytelket, három szőlőt, réteket, egy malmot és egy halastavat is. Az újhelyi pálos kolostort IV. Béla király alapította. A pálosok kolostora saját birtokuk területén állt. Az első sátoraljaújhelyi görögkatolikus (másnéven „orosz”) templomot 1697-ben fából építették, helyére 1738-ban került kőtemplom, amelynek ikonosztáza 1759-ből származik. A zsidó felekezetűek 1711 után jelentek meg Sátoraljaújhelyen. Akárcsak a kelet-magyarországi zsidók túlnyomó többsége, ők is lengyel területről vándoroltak be. 1736-ban 6 izraelita család élt itt. A zsidó hitközösségeknél az iskola egyszerre jelentett oktatási intézményt és zsinagógát, ezt Újhelyen először 1744-ben említik az írások. Ispotályuk (kórház) és iskolájuk az 1780-as években kezdett működni, első zsinagógájukat 1790-ben építették.

Piarista templom – Sátoraljaújhely

Kapcsolat

Cím: 3980 Sátoraljaújhely, Deák utca 12.

Telefon: +36 47 322 433

Honlap: <https://ujhely.piarista.hu/>

Gönc – Magyarország

Gönc, amely a vizsolyi ispánsághoz tartozott, a Hernád-völgy peremén fekvő tíz, német kézművesekkel betelepített falu egyike volt. A 16. század második felére virágzó mezőváros lett, Kassa után a második legnagyobb helység volt Abaúj vármegyében; 1570–1647 között a vármegye székhelyeként működött. A település az északra vezető kereskedelmi útvonalon fekszik. 1563-tól Göncön volt lelkész Károlyi (Károli) Gáspár (1530 k. – 1591) református egyházi író, bibliafordító. Főműve a *Biblia* magyar nyelvre fordítása, azaz a *Vizsolyi Biblia*, amely 1590-ben jelent meg. A legenda szerint Károlyi sírja a jelenlegi római katolikus templomban nyugszik, de a 2014-ben folytatott ásatások nem tudták megerősíteni e feltételezést. Borovszky Samu az 1900-as évek elején az Abaúj vármegyéről írott monográfiájában így mutatja be Göncöt: „A templomok közül a római katolikus 1448-ban épült. A hitújítás alatt a reformátusok birtokába ment át, kiktől az ellenreformáció alatt vették vissza. 1714-ben teljesen átalakították. A református templom 1786-ban épült. A templom udvarában áll Károli Gáspár szép bronzszobra. Az izraelita zsinagógát az 50-es években építették. Göncznek egyik történeti becsű és érdekes különlegessége az úgynevezett cseh (huszita) házak, melyek még Giskra alatt épültek. Minden ily ház valóságos kis várat képezett magas tűzfalával és lőrészerű, apró ablakaival. A bejárat e házakba majdnem egy ölnyi magasságban fekszik, honnan könnyen ledönthető lépcső vezet az udvarra. A magas fekvésű pincének két bejárata volt. Az egyik a szabadba, a másik a lakásba, hogy az egyik vagy másik oldalon megtámadott lakók könnyebben menekülhessenek. Mikor Giskra embereit Gönczről elűzték, minden ily házat külön kellett megostromolni.”

Gönc

Temető és református templom – Gönc

Kapcsolat:

Biblia Múzeum

Cím: 3895 Gönc, Károlyi u. 27.

Telefon: +36 30 327-2621

Honlap: www.goncmuzeum.tirek.hu

Facebook: www.facebook.com/mezmuzeum

Huszita-ház

Cím: 3895 Gönc, Kossuth Lajos utca 85.

Telefon: +36 70 775 43 70

10

Hejce – Magyarország

Hejce

Püspöki kastély – Hejce

A település első ismert írásos említése 1261-ből való, Heyche formában. A falu neve egy ismeretlen eredetű magyar személynévből keletkezhetett. A Rákóczi-korban erődített helyként tarották számon, és a regéci várhoz tartozott. A környék és a falu az egri püspökség birtokának része volt. A zempléni hegységről 2005-ben összeállított monográfiában ez olvasható: „Úgy tartják, hogy amikor Szent István megalapította az egri püspökséget, Hejce a tíz falu között volt, amelyeket a király az egyháznak adományozott, és egyházi birtok is maradt századokon át.” A község 15. századi római katolikus temploma, feltehetően az egykori huszita támadások elleni védekezésül, lőréses erődfallal van körül véve. A templomot az 1770-es években copfstílusban átépítették. „A református templom mintegy kétszáz évvel ezelőtt épült közadakozásból és részben közmunkával. A faluban látható néhány szép, régi lakóház is, az egyikben rendezték be a tájházat. A község építészeti emlékei közé tartoznak a Szerencs-patakon átívelő barokk hidak és a falu alsó szélén álló két barokk kőkereszt. Építészeti érdekesség, hogy a házak alatti kb. 100 pincét egykor – védelmi, menekülési szempontból fontos – járatok kötötték össze, pincerendszert alkotva. A pincék ill. járatok a mai út alá húzódnak [...]” (*Zempléni-hegység*, 2005, 122.) Hejcen működött Madarász István (1884 – 1948) megyéspüspök, aki 1926 és 1929 között Budapesten a Bazilika plébánosa volt. 1939-ben XII. Pius pápa kassai megyés püspökké nevezte ki. 1945-ben a többi magyar pap társával együtt kénytelen volt elhagyni Kassát. Székhelyét Hejcére, a püspöki nyaralóba helyezte át. A kiutasított papoknak később új lelkészségeket szervezett.

Kapcsolat:

Polgármesteri Hivatal

Cím: 3892 Hejce, Fő út 5.

Telefon: +36 46 387 515

Katolikus templom – Fony

Fony – Magyarország

Az abaúji Fony község nevét először 1219-ben, a Várad Regestrumban említették Timar Foon alakban. Ebből arra következtethetünk, hogy részben királyi tímárok lakták. A falu a 14. század elejétől a Fonyi család tulajdonában volt. A település a 16. század végén Rákóczi-birtok lett, majd 1711 után a többi környékbeli Rákóczi-birtokkal együtt elkobozták, és a Trautson hercegi család tulajdonába kerülve a régi uradalomhoz tartozott. A falu 14. században már álló középkori templomát 1752-ben renoválni kellett, átépítették, de hamarosan ismét pusztulásnak indult. A Trautson hercegi család által felhúzott barokk stílusú római katolikus templom 1788-ra készült el. Fony református templomát neogótikus stílusban építették a 19. század végén. A falu közepén egy bővizű, kiépített medencéjű forrás található.

A település templomairól ez olvasható a Tiszáninnen Református Egyházkerület honlapján: „1332-ben temploma volt. Az 1595-ös összeírás szerint temploma már református volt. Sorsáról nincs több ismeretünk. 1711 után fatemplomot építettek, melyet 1772-ben új talpfára tettek. Jelenlegi templomukat 1793-ban építették fel késő barokk stílusban, hozzá a déli homlokzat előtti tornyot 1854-ben emelték. Az úrasztala 1881-ből való. A templomot 1914-ben újjították meg, északi vége enyhén íves záródású, menyegyzete sík, vakolt.”

(Lásd: <http://www.tirek.hu/turisztika/informacio/mutat/87/>).

Református templom – Fony

Kapcsolat:
 Polgármesteri Hivatal
 Cím: 3893 Fő út 3.
 Telefon: +36 46 387 325
 12

Szolgáltatások

Szállás

- Penzión Italia, Hlavná 712, 077 01 Királyhelmeč (Kráľovský Chlmec), +421-905-262 067, <http://penzionitalia.sk/>;
- Arany Puttony Panzió (Penzión Zlatá Putňa), Hlavná 414, 076 31 Szőlöske (Viničky), +421 0918 625 846, <http://www.zlataputna.sk/>;
- Akác Panzió (Penzión Agát), Hlavná 102, 077 01 Királyhelmeč (Kráľovský Chlmec), +421 908 531 616;
- Park Panzió (Penzión Park), Ludmila Cábocká, Nová 16/167, 076 35 Szomotor (Somotor), +421 905 326 193, <https://www.obecsomotor.tym.sk/park%20hu.html>;
- Ilona Panzió, Veľký Kamenec 24, 076 36 Nagykövesd (Veľký Kamenec), +421 915 045 704, <http://hu.bodrog-tisa.sk/szallashelyek.phtml?id3=36429>;
- Borudvar, Helmeč utca 5/9, 076 52 Kísgéres (Malý Horeš), +421 56/628 53 70 <https://www.malyhores.sk/borudvar>;
- Kaland Vendégház, 3980 Sátoraljaújhely, Thököly u. 21, +36 70 617 8881.
- BoldogKőHáz, 3885 Boldogkőváralja, Dózsa György út 1. +36 70 632 2047
- Hotel Bodrog Wellness & Elix Spa, 3950 Sárospatak, Rákóczi út 58. +36 70 394 4577
- Kormos Vendégház, 3892 Hejce, Fő utca 128. +36 70 341-9604, <https://www.kormosvendeghaz.hu>

Étkezés

- Borostyán Étkezde (Reštaurácia Borostyan), Fő út (Hlavná) 96, 077 01 Királyhelmeč (Kráľovský Chlmec), +421 905 408 214, www.borostyan-chlmec.szm.com;
- Oázis Étterem (Reštaurácia Oáza), Lelesz (Leles), Leleszi hídnál (Leleský most), +421 905 505 715;
- Korona Étterem (Reštaurácia Korona), Fő utca (Hlavná) 64, 076 36 Nagykövesd (Veľký Kamenec), +421 56/63 77 281;
- Báró Étterem (Reštaurácia Báró), Fő út (Hlavná) 392, 076 31 Bodrogszerdahely (Streda nad Bodrogom), +421 905 864 500;
- Arany Puttony Panzió (Penzión Zlatá Putňa), Hlavná 414, 076 31 Szőlöske (Viničky), +421 0918 625 846, <http://www.zlataputna.sk/>;
- Tulipán Étterem (Reštaurácia Tulipán), Hraničná 16, 076 33 Újhely (Slovenské Nové Mesto), +421 907 351 210;
- A Boros Borbár, 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 21. +36 47 658 200 vagy +36 30 514 9693;
- Grill Gödör, 3950 Sárospatak, Rákóczi út 63. +36 20 564 40 94;
- Öreg Nyomdász Vendéglő, 3888 Vizsoly, Szent János u. 119. +36 46 306 274 vagy +36 30 602 7120.

- Castrum Boldua Középkori Étterem, 3885 Boldogkőváralja, Boldogkő Vára utca (külterület), +36 70 410 6115

Egyéb szolgáltatások

- Sétarepülés: Tóth Csaba, Hlavná 218/129, 076 31 Bodrogszerdahely (Streda nad Bodrogom), +421 905 243 356, alfa.csaba@zoznam.sk;
- Sétahajózás: Lumix Trade spol. s.r.o., +421 56 672 59 07, www.lumixtrade.sk;
- Csónakázás a Bodrog folyón: <https://bodrogzug.hu/vizitura>;
- Lovaglás: Ilona Panzió, Veľký Kamenec 24, 076 36 Nagykövesd (Veľký Kamenec), +421 915 045 704, <http://hu.bodrog-tisa.sk/szallashelyek.phtml?id3=36429>

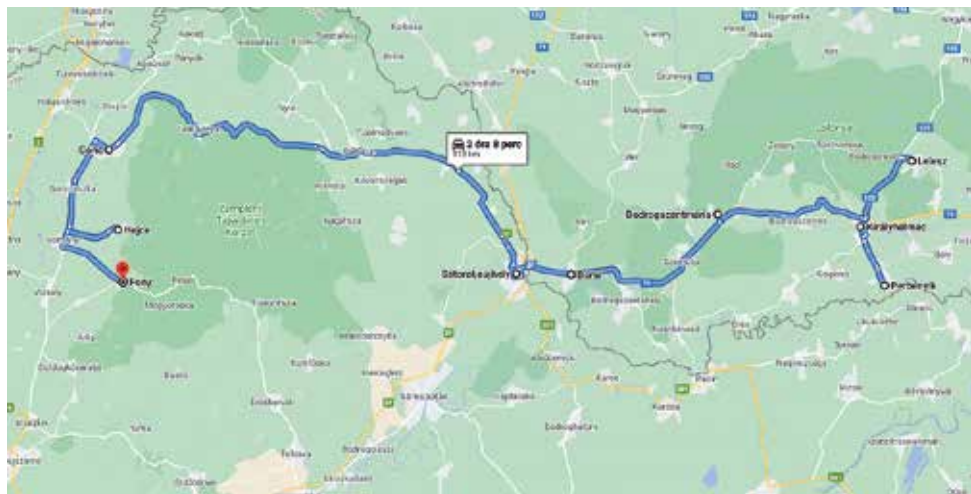
TARTALOM

<i>Vallási turizmus tematikus útvonala</i>	2
KIRÁLYHELMEC (KRÁĽOVSKÝ CHLMEC) – Szlovákia	3
PERBENYIK (PRIBENÍK) – Szlovákia	5
LELESZ (LELES) – Szlovákia	6
SZENTMÁRIA (SVÄTÁ MÁRIA) – Szlovákia	7
BORSI (BORŠA) – Szlovákia	8
SÁTORALJAÚJHELY – Magyarország	9
GÖNC – Magyarország	10
HEJCE – Magyarország	11
FONY – Magyarország	12
SZOLGÁLTATÁSOK	13
<i>Szállás</i>	13
<i>Étkezés</i>	13
<i>Egyéb szolgáltatások</i>	14

Tematická trasa cirkevnej turistiky

Oblasť medzi riekami Tisa, Bodrog a Latorca sú Medzibodrožie, ktorý je cezhraničným regiónom a ako taký sa tiahne od Tokaja po Veľkých Kapušán. Dve tretiny z nich sú v Maďarsku, no aj slovenskú časť obývajú prevažne Maďari. Na západe a juhozápade Zemplínske vrchy a Zemplínske súostrovie, na severe a východe Karpaty a na juhu Veľká nížina zahŕňa tento obzvlášť rozmanitý región. Vďaka svojej polohe sa vyznačuje zvláštnym podnebím a mimoriadne rozličnou zverou. Toto miesto je typickou periferiou, kde sa stretávajú hory a nížiny. Bola by škoda oddeliť Zemplína od Medzibodrožia, už len preto, lebo súčasťou skutočného zemplínskeho regiónu a Zemplínskej župy nebol nikto iný ako samotné Medzibodrožie. Tentoraz navštívte cirkevné pamiatky v tejto oblasti.

Kráľovský Chlmec – Slovensko

Kráľovský Chlmec v Zemplínskej župe sa v prameňoch často uvádza len ako Helmech. Prvá známa zmienka o osade v tvare Helmech, Helmuch, Helmeche sa nachádza v nálezovej listine z roku 1214. Okolie Kráľovského Chlmcu bolo osídlené už pred dobytím, žilo tu východoslovanské etnikum. Dobýjajúci Maďari zaviazali obyvateľstvo nachádzajúce sa v Medzibodroží platiť dane a iné služby.

Narodený v Kráľovskom Chlmcu, Mihály Helmeczy (1788–1852): spisovateľ, prekladateľ a redaktor. Pôvodne sa volal Bierbrauer, pomaďarčil ho na Serfözö, potom na radu Ferenc Kazinczyho zmenil na Helmeczy. Helmeczy študoval v Sátoraljaújhelyi a potom v Budapešti, kde v roku 1804 vstúpil do rehole piaristov. V roku 1809 opustil reholu a zapísal sa na univerzitu v Pešti. V roku 1811 získal doktorát filozofie a v roku 1817 právnický titul. Od roku 1830 bol pokladníkom Uhorskej vedeckej spoločnosti, v roku 1836 zakladajúcim členom Kisfaludyho spoločnosti a v rokoch 1832 až 1848 redaktorom časopisu Jelenkor. László Mécs (1895–1978), farár v Kráľovskom Chlmcu, bol básnik a redaktor. Študoval na gymnáziu Premontrei v Košiciach, potom absolvoval maďarsko-latinskú katedru budapeštianskej univerzity. V roku 1914 vstúpil do Radu Premontreiovcov a od roku 1918 kanonikom. Učil v Košiciach, potom od roku 1920 vo Veľkých Kapušianoch a od roku 1930 v Kráľovskom Chlmcu. Na základe písomných dokladov možno konštatovať, že už na začiatku 19. storočia bol v Kráľovskom Chlmcu kostol.

Katolícky kostol – Kráľovský Chlmec

Reformovanej cirkvi – Kráľovský Chlmec

Rozšírením reformačných doktrín sa obyvateľstvo takmer úplne zreformovalo a od roku 1612 už bolo možné hovoriť o materskej farnosti. V roku 1629 István Csulak z Miskolczi spomína reformovaný kostol. Pravdepodobne ide o súčasný rímskokatolícky kostol. s posilnením protireformácie, v roku 1671 rímskokatolíci získali tento kostol späť. Prvý kamenný reformovaný kostol - predchodca dnes existujúceho kostola - bol vysvätený v roku 1787. Čoskoro sa ukázalo, že je úzky, preto ho v roku 1863 zväčšili a pristavili vežu. O necelých 30 rokov neskôr - v rokoch 1892 až 1893 nasledovala ďal-

Gréckokatolícka cirkev – Kráľovský Chlmec

šia expanzia a bola vyzdobená prvkami v pseudogotickom štýle. Posledná kompletná rekonštrukcia, pri ktorej vznikol dnešný obraz kostola, bola v roku 1923. Odviedli vtedy veľmi dobrú prácu, pretože vnútorná maľba kostola sa nemusela opravovať 74 rokov. Organ postavili v roku 1908 József Angsztér a jeho syn, ktorí na prelome storočí a na začiatku nášho storočia mali niekoľko ref. v našom kostole postavili organ. Rímskokatolícka cirkev sa nazýva „Cirkev Ducha Svätého“. Rímskokatolícky kostol zasvätený Duchu Svätému sa nachádza na Námestí hrdinov v centre mesta. Pôvodne to bol jednoloďový rímskokatolícky (Svätý Duch) farský kostol. V dnešnom stave je to jednoloďový kostol s polygonálne ukončeným presbytériom, pripojenou sakristiou a pristavanou vežou. Barokovú podobu získal v 18. storočí. Veľkou rekonštrukciou prešiel v 60. rokoch minulého storočia. Rekonštrukcia interiéru prebehla v rokoch 2012-2013. V roku 1963 bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Reformovaný kostol bol pôvodne potolerančný kostol postavený v roku 1787. Potom bol v roku 1900 rozšírený v pseudogotickom štýle. Sála je obohatená o empírový a organový zbor. Interiér je neogotického charakteru. Po ceste môžeme vidieť renesančný zámok Zsuzsanny Lorántffyovej, vdovy po Jurajom Rákóczi. V budove v súčasnosti sídli Základná umelecká škola. Nad vchodom môžete vidieť erby rodov Rákóczi a Lorántffy, ktoré upozorňujú návštevníka na zásluhy pôvodných vinárov.

Kontakt

Webová stránka mesta:

<https://kralovskychlmec.org/language/hu/>

Reformovanej cirkvi

adresa: Kostolný rad 319, 077 01 Kráľovský Chlmec

Facebook: <https://www.facebook.com/KiralyhelmeciReformatusEgyhazkozseg/>

Gréckokatolícka cirkev

adresa: Jozefa Mailátha 2, 077 01 Kráľovský Chlmec

tel. číslo: +421 905 223 435

Facebook: <https://www.facebook.com/gorogkatolikusegyhaz.kiralyhelmeci egyhazkozseg/>

Katolícky kostol

adresa: Hlavná 802, 077 01 Kráľovský Chlmec

tel. číslo: +421 903 715 03

Pribeník – Slovensko

Hrad Majláth je jedným z architektonických pokladov Medzibodrožia a je pamiatkovo chránený. Postavila ho v roku 1798 rodina Majláthovcov známa svojou dobročinnosťou. Pri hrade bola neskôr postavená kaplnka, ktorá bola vysvätená v roku 1807 - dnes verejný rímskokatolícky kostol.

Majláthovský kaštieľ – Pribeník

Galéria národov sídli v jednoduchej, miestnymi obyvateľmi kompletne zrekonštruovanej, obdĺžnikovej budove synagógy. Steny boli jasné, Dávidove hviezdy zdobiace peknú fasádu boli jasne viditeľné. Spolu so synagógou má Pribeníku štyri kostoly: rímskokatolícky, evanjelický, gréckokatolícky a židovský. Dnes už, samozrejme, židovská komunita v Pribeníku zanikla, no neďaleko synagógy je na mestskom cintoríne pekne udržiavaná parcela židovských mŕtvych.

Synagóga – Pribeník

Kontakt

Majláthovský kaštieľ

adresa: J. Majlátha 20, 076 51 Pribeník

tel. číslo: +421 566 285 020

Gréckokatolícka cirkev

adresa: Hlavná 21, 076 51 Pribeník

Reformovanej cirkvi

adresa: Kostolná 216, 076 51 Pribeník

tel. číslo: +421 907 192 708

Kláštor Premontre – Leles

Most svätého Gottharda – Leles

Leles – Slovensko

Obec bol založený okolo roku 1142, jej kostol bol zasvätený titulu svätého kríža a budova, ktorá stojí dodnes, bola postavená v roku 1356. Miesto bolo ešte v roku 1369 dedinou (villa) a v listine vydané v roku 1431 sa už uvádzalo ako trhové mesto (oppidium). Za kráľov Ľudovíta a Žigmunda Veľkého usporadúval národné jarmoky, okolo roku 1405 tu Csicseriovcia založili aj chudobinec a špitál. V stredoveku zohralo toto miesto významnú úlohu nielen v dejinách Zemplínskej župy, ale aj v dejinách Uhorska. Vznikol prepošť Svätého kríža Rádu mníchov z Premontre, ktorý bol zároveň cirkevným a správnym centrom. Mníšsky rád Premontreianov založil svätý Norbert, biskup z Laonu, ktorý usadil kňazov, ktorí túžili po apoštolskom živote a pripojil sa k nemu v Premontre. Prví mníši zložili svoje mníšske sľuby na Vianoce roku 1121. Okrem prísneho mníšskeho života mohli členovia rádu vykonávať aj pastoračnú činnosť a tak organizovať a viesť farnosť. V kostole kláštora Leles sa podľa diplomov vykonávali aj farské práce. Ako miesto autenticity vydával Leles diplomy v dobe Arpádovcov. Archívy Leles konvent - ako autentické miesto - sú možno jedným z najbohatších archívov našich stredovekých diplomatických pamätí. Autentické miestne právo z XIII. v druhej polovici 19. storočia, pretože podľa archívu Csicseriovcov v roku 1271 už toto právo mal. Jedným zo základných kameňov histórie kláštora je, že podľa diplomu II. András (Endre II.) potvrdil donáciu biskupa Boleszlóa z Vácu v prospech kláštora Premontre v Leszeszi, čím kláštor znovu založil. Kláštory na vidieku rozorvanom vodami si okrem pozemkov a lesných majetkov, ako aj miestnych príjmov zachovali práva na clo a tovar a vyberanie mostných peňazí. Takýmto mostom mohol byť aj Most svätého Gottharda pri kláštore Leles. Štruktúra je sedemdesiat metrov dlhá a približne päť metrov široká. Gotický kamenný most pri Leleszi nesie meno svätého Gottharda a podľa prameňov posvätnú úctu známu v ďalekej Dolnej Európe priniesli priatelia z Premontre, ktorí sa začiatkom 19. storočia presídlili sem do Českej republiky v roku 180.

Kontakt
 adresa: Rímskokatolícka farnosť,
 076 84 Leles 3
 tel. číslo: +421 56 636 23 23
 20

Rímskokatolícky kostol – Svätá Mária

Svätá Mária

Kontakt
 Rímskokatolícky kostol
 adresa: Svätá Mária 116, 076 35
 Svätá Mária
 tel. číslo: +421 56 639 1507

Svätá Mária – Slovensko

Na okraji obce bola v roku 1995 postavená kaplnka na mieste údajného starého zjavenia Márie. Tradícia hovorí, že pastier raz strážil stádo neďaleko dediny. Unavený si ľahol pod krík a zaspal. Na kríku pristála biela holubica. Zo šuchotania krídel sa pastier prebudil a bičom udrel holuba, ktorý letel ďalej. Na druhý deň sa Panna zjavila ľuďom v dedine na tom istom mieste s bičom na tvári. Chcel si vyznačiť svoje čestné miesto v podobe holuba, no odradilo ho to a holub sa presunul ďalej do Máriapócsu. Miesto zjavenia je známe dodnes, košický župný biskup Antal Ócskay na tom mieste postavil kamenný kríž. Dnes je možné vidieť jeho ruiny, vedľa neho stojí drevený kríž. 200 metrov od tohto miesta stál románsky kostol obce, ktorý v 80. rokoch vyhodili do vzduchu, aby si veriaci mohli postaviť nový kostol v obci, ktorá sa medzitým presťahovala na nové miesto. Podľa príbehu sa „zjavenie“ odohralo v roku 1696 alebo skôr, ako sa tradične v Máriapócsi zjavila Mária. Pripomeňme, že v tom čase bola k miestnemu názvu Pócs pridaná predpona Mária, oproti ktorej sa meno Mária objavilo v názve tejto osady už v 13. storočí. Antal Ócskay bol košickým biskupom od roku 1838, medzi údajným zjavením a ustanovením jeho miesta teda uplynulo najmenej 140 rokov.

Rákóciovský kaštieľ – Borša

Reformovanej cirkvi – Borša

Borša – Slovensko

Borši je historickým miestom zemplínskej župy, a tiež rodným miestom Ferenc Rákócziho II. Kazinczy ho preto nazval „svätou spomienkou“. Známa história hradu Borsi sa začala v 16. storočí a archeologické vykopávky nenašli žiadne staršie múry. Po Lorántffyovcoch a od roku 1616 po sobášu so Zsuzsannou Lorántffy de György Rákóczi I. prestaval na zámok úctyhodnej veľkosti, chránený širokou priekopou. Svojimi rozmermi ďaleko prevyšoval ostatné hrady Zemplén a Abaúj a veľkosťou a určite aj umeleckou výzdobou konkuroval hradu šťastia. Jeho najväčším lákadlom je, že II. Ferenc Rákócziho dňa 27.3.1676.

Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Borši bol pôvodne postavený z kameňa v 13. storočí. Svoj rumunský ráz si zachovala aj po viacerých úpravách: svätyňa je polkruhová a loď obdĺžniková. Jeho veža je v novoveku drevená. Románskymi prvkami kostola sú pôdorys a polkruhový víťazný oblúk. V 16. storočí bol prestavaný v románskom štýle. Okná lode sú už hrotité, portál na západnom priečelí je tiež gotického tvaru, pripomínajúci lemované brány, ale nemá oblúk. Kostol dnes využívajú reformovaní.

Kontakt

Rákóciovský kaštieľ

adresa: F. Rákócziho 102/32, 076 32 Borša

tel. číslo: +421 948140 880

web: <https://www.borsikastely.eu/>

Facebook: https://www.facebook.com/rakoczikastely/about/?ref=page_internal

Reformovanej cirkvi

adresa: Staničná, 076 32 Borša

22

Katolícky kostol – Sátoraljajhely

Piaristický kostol – Sátoraljajhely

Sátoraljajhely – Maďarsko

Sátoraljajhely je dominantným mestom protestantizmu v Maďarsku. Už v 30. rokoch 16. storočia boli v meste vyhlásené doktríny reformácie a pán panstva Péter Perényi od začiatku podporoval náboženskú obnovu. Úplná reforma mesta, ako aj celého panstva, sa uskutočnila v 40. rokoch 16. storočia na pokyn zemepána Gábor Perényiho. V roku 1548 muselo mať mesto protestantského kňaza. Perényiovcí boli luteráni, preto bol do roku 1567 aj kostol v Újhelyi luteránskym vyznaním. Rímskokatolícky kostol stredovekého pôvodu bol po reformácii zmiešaný: „Od 40. rokov 16. storočia bol protestantský: do roku 1567 luteránsky, potom do roku 1673 reformovaný. Katolícka v rokoch 1673-1682, reformovaná v rokoch 1682-1688, katolícka v rokoch 1688-1706, reformovaná v rokoch 1706-1711, nakoniec katolícka. (TRINGLI 2011, 60.) V meste a okolí založili pavlíni, augustiniáni a františkáni kláštor. Augustiniánsky kláštor prežil až do 16. storočia. Jeho budovu vypálili Tatári počas vpádu v roku 1566, ale je možné, že kláštorný život zanikol ešte predtým. V roku 1567 boli ku kaštieľu pripojené majetky kláštora, medzi nimi niekoľko poddanských pozemkov, tri vinice, lúky, mlyn a rybník (Baráttó). Kláštor paulínov v Újhelyi bol postavený v 4. storočí. Založil ju Béla. Lebo paulíni mali územie svojho kláštora. Stavba prvého gréckokatolíckeho („ruského“) kostola na Newfoundlandu sa začala v roku 1697, keď bol ešte drevený. V roku 1738 postavili na mieste bývalého kostola kamenný kostol, ktorého ikonostas pochádza z roku 1759. Židia sa v Sátoraljajhely objavili po roku 1711. Ako veľká väčšina Židov vo východnom Maďarsku sa prisťahovali z Poľska. V roku 1736 tu žilo 6 rodín. V prípade židovských obcí škola znamenala výchovný ústav a zároveň synagógu, tá sa prvýkrát spomína v Újhelyoch v roku 1744. Ich nemocnica a škola začali fungovať v 80. rokoch 18. storočia. Prvá synagóga bola postavená v roku 1790.

Kontakt

adresa: 3980 Sátoraljajhely, Deák utca 12.

tel. číslo: +36 47 322 433

web: <https://ujhely.piarista.hu/>

Gönc – Maďarsko

Gönc bol jednou z desiatich dedín obývaných nemeckými remeselníkmi na okraji Hernádskej doliny a patril k panstvu Vizsoly. V druhej polovici 16. storočia sa stalo prosperujúcim trhovým mestom, po Košiciach druhým najväčším mestom v Abaújskej župe. V rokoch 1570 až 1647 bol sídlom župy. Gönc leží na obchodnej ceste na sever. Od roku 1563 bol farárom v Gönci Gáspár Károlyi (Károli) reformovaný cirkevný spisovateľ a prekladateľ Biblie. Károlyiho majstrovské dielo je preklad Biblie do maďarčiny: toto je Vizsolyiho Biblia, ktorá vyšla v roku 1590. Károlyi odpočíva v kostole, ktorý v súčasnosti používajú rímskokatolíci. Rímskokatolícky kostol bol postavený v roku 1448. Počas vierovyznania prešiel do vlastníctva reformovaných, ktorým bol počas protireformácie vzatý späť. Kompletne prestavaný bol v roku 1714. Rok. ref. kostol bol postavený v roku 1786. Na nádvorí kostola je krásna bronzová socha Károliho Gáspára. V 50. rokoch 20. storočia bola postavená synagóga. Jednou z historicky cenných a zaujímavých špecialít Göncu sú takzvané české (husitské) domy, ktoré boli postavené pod Giskrou. Každý takýto dom tvoril ozajstný malý hrad s maličkými okienkami.

Gönc

Cintorín a reformovaný kostol – Gönc

Kontakt

Múzeum Biblie (Biblia Múzeum)
 adresa: 3895 Gönc, Károlyi u. 27.
 tel. číslo: +36 30 327-2621
 web: www.goncmuzeum.tirek.hu
 Facebook: www.facebook.com/mezmuzeum

Husitský dom (Huszita-ház)

adresa: 3895 Gönc, Kossuth Lajos utca 85.
 tel. číslo: +36 70 775 43 70

Hejce – Maďarsko

Hejce

Biskupský kaštieľ – Hejce

Prvá známa písomná zmienka o osade pochádza z roku 1261 v podobe „Heyche“. Názov obce mohol vzniknúť od osobného mena neznámeho pôvodu s maďarským pomenovaním. Osada bola v Rákócziho dobe opevneným miestom a patrila k hradu Regéc. Obec bola majetkom egerského biskupstva: Predpokladá sa, že keď svätý Štefan založil egerské biskupstvo, Hejce patril medzi desať dedín, ktoré kráľ daroval cirkvi a zostali po stáročia cirkevným majetkom. Jeho rímskokatolícky kostol z 15. storočia je obklopený pevnosťou s okienkami, pravdepodobne kvôli bývalým husitským útokom. Kostol bol v 70. rokoch 18. storočia prestavaný na vrkoč. Reformovaný kostol bol postavený asi pred dvesto rokmi z verejných darov a čiastočne aj verejnoprospešnými prácami. V obci je tiež niekoľko krásnych starých domov, v jednom z nich bol usporiadaný vidiecky dom. István Madarász (Trnava, 1884 - Hejce, 1948) bol župný biskup v Hejciach. V rokoch 1926 – 1929 bol farárom Baziliky v Budapešti, XII. Pápež Pius ho v roku 1939 vymenoval za košického biskupa. V roku 1945 bol nútený opustiť Košice spolu s maďarskými kňazmi a presťahoval sa do Hejca, biskupského prázdninového sídla. Pre vyhnaných kňazov organizoval nových duchovných.

Kapcsolat:

Kancelária primátora (Polgármesteri Hivatal)
 adresa: 3892 Hejce, Fő út 5.
 tel. číslo: +36 46 387 515

Katolícky kostol – Fony

Fony – Maďarsko

Názov obce Fony v Abaúj bol prvýkrát zapísaný v roku 1219 v matrike Oradea vo forme „Timar Foon“. Z toho vyplýva, že ho čiastočne obývali kráľovskí garbiari. Obec vlastnila od začiatku 14. storočia rodina Fonyi. Osada sa stala koncom 16. storočia Rákócziho majetkom, potom bol jej osud rovnaký ako s ostatnými Rákócziho majetkami v okolí. Po roku 1711 sa Trautson stal rodom vojvodu a patrila k panstvu Regecs. Kostol, ktorý stál už v 14. storočí, bol obnovený v roku 1752, no čoskoro opäť chátral. Barokový rímskokatolícky kostol, postavený vojvodskou rodinou, bol dokončený v roku 1788. Reformovaný kostol bol postavený koncom 19. storočia v neogotickom štýle. V strede obce sa nachádza prameň s veľkým kúpaliskom.

Kostoly osady nájdete na stránke Reformovanej diecézy Tiszáninnen: „V roku 1332 mala kostol. Podľa sčítania ľudu z roku 1595 bol jeho kostol už reformovaný. O jeho osude už nič nevieme. Po roku 1711 bol postavený drevený kostol, ktorý v roku 1772 umiestnili na nový podval. Ich súčasný kostol bol postavený v roku 1793 v neskorobarokovom štýle a veža pred južným priečelím bola postavená v roku 1854. Jeho majstrovský stôl pochádza z roku 1881. Kostol bol renovovaný v roku 1914, severný koniec má mierne klenutý uzáver, strop je rovný a omietnutý.“

Reformovanej cirkvi – Fony

Kapcsolat:

Kancelária primátora (Polgármesteri Hivatal)

adresa: 3893 Fő út 3.

tel. číslo: +36 46 387 325

26

Služby

Ubytovanie

- Penzión Italia, Hlavná 712, 077 01 Kráľovský Chlmec, +421-905-262 067, <http://penzionitalia.sk/>;
- Penzión Zlatá Putňa, Hlavná 414, 076 31 Viničky, +421 0918 625 846, <http://www.zlataputna.sk/>;
- Penzión Agát, Hlavná 102, 077 01 Kráľovský Chlmec, +421 908 531 616;
- Penzión Park, Ludmila Cábocká, Nová 16/167, 076 35 Somotor, +421 905 326 193, <https://www.obecsomotor.tym.sk/park%20hu.html>;
- Panzió Ilona, Velký Kamenec 24, 076 36 Nagykövesd (Velký Kamenec), +421 915 045 704, <http://hu.bodrog-tisa.sk/szallashelyek.phtml?id3=36429>;
- Borudvar, Helmei utca 5/9, 076 52 Kisdécs (Malý Horeš), +421 56/628 53 70 <https://www.malyhores.sk/borudvar/>;
- Kaland Vendégház, 3980 Sátoraljaújhely, Thököly u. 21, +36 70 617 8881.
- BoldogKőház, 3885 Boldogkőváralja, Dózsa György út 1. +36 70 632 2047
- Hotel Bodrog Wellness & Elix Spa, 3950 Sárospatak, Rákóczi út 58. +36 70 394 4577
- Kormos Vendégház, 3892 Hejce, Fő utca 128. +36 70 341-9604, <https://www.kormosvendeghaz.hu>.

Reštaurácie

- Borostyán Étkezde (Reštaurácia Borostyan), Fő út (Hlavná) 96, 077 01 Királyhelmece (Kráľovský Chlmec), +421 905 408 214, www.borostyan-chlmec.szm.com;
- Oázis Étterem (Reštaurácia Oáza), Lelesz (Leles), Leleszi hídnál (Leleský most), +421 905 505 715;
- Korona Étterem (Reštaurácia Korona), Fő utca (Hlavná) 64, 076 36 Nagykövesd (Velký Kamenec), +421 56/63 77 281;
- Bátor Étterem (Reštaurácia Bátor), Fő út (Hlavná) 392, 076 31 Bodrogszerdahely (Streda nad Bodrogom), +421 905 864 500;
- Arany Puttony Panzió (Penzión Zlatá Putňa), Hlavná 414, 076 31 Szőlőske (Viničky), +421 0918 625 846, <http://www.zlataputna.sk/>;
- Tulipán Étterem (Reštaurácia Tulipán), Hraničná 16, 076 33 Újhely (Slovenské Nové Mesto), +421 907 351 210;
- A Boros Borbár, 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 21. +36 47 658 200 vagy +36 30 514 9693;
- Grill Gödör, 3950 Sárospatak, Rákóczi út 63. +36 20 564 40 94;
- Öreg Nyomdász Vendéglő, 3888 Vizsoly, Szent János u. 119. +36 46 306 274 vagy +36 30 602 7120.

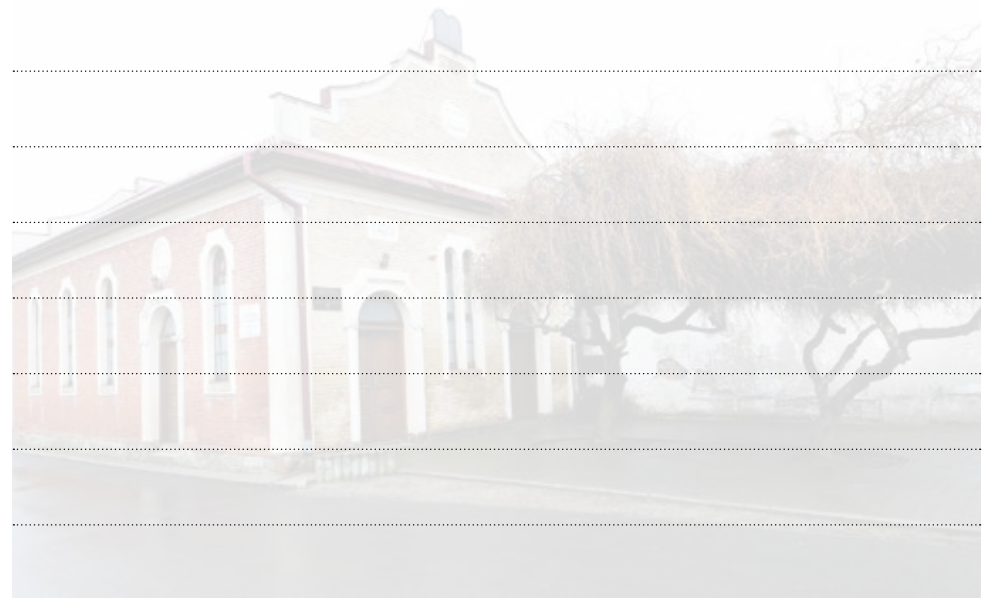
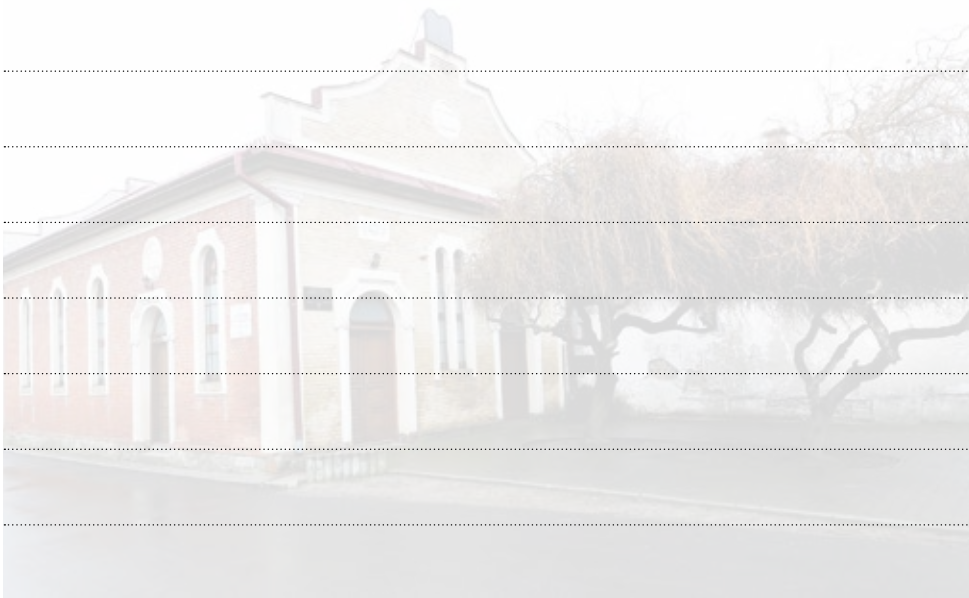
- Castrum Boldua Középkori Étterem, 3885 Boldogkőváralja, Boldogkő Vára utca (külterület), +36 70 410 6115

Iné služby

- Peší let: Csaba Tóth, Hlavná 218/129, 076 31 Streda nad Bodrogom, +421 905 243 356, alfa.csaba@zoznam.sk;
- Plavby: Lumix Trade spol. s.r.o., +421 56 672 59 07, www.lumixtrade.sk;
- Člnkovanie na rieke Bodrog: <https://bodrogzug.hu/vizitura>;
- Jazdenie na koni: Panzión Ilona, Veľký Kamenec 24, 076 36 Veľký Kamenec, +421 915 045 704, <http://hu.bodrog-tisa.sk/szallashelyek.phtml?id3=36429>.

OBSAH

<i>Tematická trasa cirkevnej turistiky</i>	16
KRÁĽOVSKÝ CHLMEC – Slovensko	17
PRIBENÍK – Slovensko	19
LELES – Slovensko	20
SVÄTA MÁRIA – Slovensko	21
BORŠA – Slovensko	22
SÁTORALJAÚJHELY – Maďarsko	23
GÖNC – Maďarsko	24
HEJCE – Maďarsko	25
FONYY – Maďarsko	26
SLÚŽBY	27
<i>Ubytovanie</i>	27
<i>Reštaurácie</i>	27
<i>Iné služby</i>	28

Tokaj

Tematikus utak a Bodrogeközben és a Zemplénben

A füzetek az Alsó- és Felső-Bodrogeköz, illetve Zemplén Magyarországhoz és Szlovákiához tartozó területeinek felfedezéséhez, értékeinek megismeréséhez ajánlanak tematikus útvonalakat és praktikus információkat a történelmet, az egyházművészetet, a kultúrát, a művészeteket, a természetjárást és gasztronómiát kedvelő turisták számára.

Természeti turizmus
Történelmi örökség
Vallási turizmus
Kulturális örökség
Épített örökség
Művészeti értékek
Múzeumok
Nyelvi- és irodalmi örökség
Bor- és gasztronómia turizmus
Rendezvények

Tematické trasy v Bodrogeközi a Zemplíne

Borúryi ponúkajú tematické trasy a praktické informácie pre turistov, ktorí majú radi históriu, kultúru, sakrálnu umenie, vychádzky do prírody a gastronómiu, aby spoznali a spoznávali hodnoty Medzibodrožia a Dolného a Horného Zemplína na obidvoch stranách hranice.

Prírodný turizmu
Turizmus historického dedičstva
Cirkevný turizmus
Kultúrne dedičstvo
Turizmus stavebného dedičstva
Umelecké hodnoty
Muzeá
Jazykové a literárne dedičstvo
Vínna turistika
Festivaly, podujatia

A kiadvány tartalma nem feltétlenül képviseli az Európai Unió hivatalos álláspontját.

Obsah tejto publikácie nemusí nevyhnutne predstavovať oficiálne stanovisko Európskej únie.

The content of this publication does not necessarily represent the official position of the European Union.

Felelős kiadó • Zodpovedný vydavateľ: Demeter Szilárd • Petőfi Irodalmi Múzeum • Literárneho múzea Petőfiho
Budapest, 2022.